

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliæ
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

**Haimo <Altissiodorensis>
Haimo <Halberstadensis>**

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Ab initio & ante secula creata sum, & Ecc[lesiastic]i. 24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

Plebitur oratio saluatoris: Pater, da ut sicut ego Ioh. 17
 & tu unum sumus, ita & isti in nobis unum sint:
 non ex qualitate naturae, sed participatione gloriae.
 Ad quam nos adducere dignetur, quia cum patre & spiritu
 sancto uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

LECTIO LIBRI ECCLES.

festi, omnibus festis diebus
 beatæ uirginis dicatis com-
 munis, Eccle. XXIII.

Ab initio & ante secula creata sum, &
 usque ad futurum seculum non desinam. Et
 reliqua.

Lectiōis huius capitulū, quod ex libro Sapi-
 entiae sumptum cognoscitur, specialiter lau-
 dem æternat̄ dei sapientiæ, per quam omnia
 creata sunt, commendare uidetur. Sed hęc particu-
 la a catholicis & eruditis patribus in solennitate p̄
 petuae uirginis Mariæ, de qua eadem dei sapientia
 carnem assumpit, ad legēdum ordinata est: & po-
 test pars quædam illius non incongrue eidem dei
 genitrici aptari, quæ ab ipsa dei sapientia talis cre-
 ata est, ut per illam ad redimendam humanā na-
 turam dei filius sine humana concupiscentia crea-
 retur. Quid enim absurdum, quidve contrarium
 est, si hoc quod ait, [In omnibus requiem quæsiuit,
 & in hereditate domini morabor,] dei genitrici
 conuenire dicamus: ipsa quippe in omnibus re-
 quiem quæ siuit, quæ ut in requie sempiterna par-

XX iiiij

tem inuenire posset, prima oñium virginitatem suam sine macula seruare deuouit, sicut angelo Gabrieли domini conceptionem nuncianti respōdit:

Luc. I.

Quomodo fieri studi, quoniam virum non cognoscō: id est, ne cognolcerem disposui. Ipsa in hære dirare domini morata est, quæ non peccādo a possessione domini discessit, sed integrum suam animam a concupiscentia, & carnem a corruptione seruans, portio hæreditatis dei effecta est, cantans cum propheta & dicens: Etenim hæreditas mea

Psal. 15.

præcīla est mihi. Cuius personæ conuenire videntur quod sequitur: [Tunc præcepit & dixit mihi creator omnium, & qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo.] Quis autem creator omnium

Iohan. 1.

eredendus sit, Iohannes in euangelio declarat, qui cum dixisset, In principio erat uerbum, & uerbum erat apud deum, adiecit: Omnia per ipsum facta

Psal. 103.

sunt, & sine ipso factum est nihil. Et David: Omnia in sapientia fecisti. Iste igitur creator omnium in eius tabernaculo requieuit, quando uerbum dei per quod omnia facta sunt, ut homo uerus fieret, intra virginis uterum carnē suscepit. Quia propter cesseret latrare Manichæorum hæretico grunniū præsumptio, qui ausi sunt dicere Christum ex uirgine ueram non assumpisse carnem. Dicat autem ipsa dei sapientia in persona virginis: [Qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhabita, & in Israel hæreditare.] Iacob qui supplantator interpretatur, illorum significat actiones, qui ut in virtutibus animæ proficerent ualeant, uiriliter uitiorum blādimenta calcant. In illis ergo habet dei sapientia habitaculum, qui uitia supplantantes, hochabent in opere, quod la-

cob signat in nomine, sicut ipse dicitis in Apocalypsi: Et inhabitabo in ilis, & in amabilo, Israel uero idem Jacob appellatus est, postquam angelum superans, deum uidere meruit, unde merito uir uidens deum interpretatur. Igitur post supplicationem uitiorum, ad contemplationem deitatem anima, hereditas efficitur dei sapientiae, id est, Christi, iuxta illud Apostoli: Hæredes quidem Rom. 8. dei, cohæredes autem Christi. Jubetur nihilo minus & in electis mittere radices, id est, cogitationum suarum semina illorum mentibus occultain spiratione immittere, quos nouit fructum boni operis germinare. Non ergo in reprobis, sed in electis radices mittit, in quorum cordibus ita radicibus spiritualibus bona ligatur uoluntas, ut antequam ad maturitas fructum perueniat, non arescant. Sed qui modo euntes & flentes mittunt semina sua in furore, uenientes ueniēt cum exultatione portantes manipulos &c, a pio iudice audentes, Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod uobis paratum &c. Esurui enim, & Mat. 25. dedistis mihi manducare &c. Sequitur.

Et sic in Sion firmata sum, & in civitate sanctificata similiter requieui, & in Ierusalem potestas mea.

Sion in ipsa Ierusalem posita est, non solum ad defensionem munitior, sed etiam ad contemplandum sublimior, unde cognitio speculū vel speculatio interpretatur. Cuius nominis interpretatio congruit ecclesiae, quae ne iniurib[us] hostium in fidei pateat, superiora per spiritale desiderium petit, atque cælestia per mentis munditiam contem

Psal. 60. platur, orans cum propheta & dicens: *Esto mihi domine turris fortitudinis. Civitas autem sanctificata, sancta ecclesia est, quæ ab illo sanctificari se optat, cui quotidiane in oratione dicit: Sanctifice tur nomen tuum, consideras sollicitate admonitionem domini, dicentes: Sancti esto, quia ego sanctus sum deus uester. In civitate ergo sanctificata dei sapientia requiescit, quia in illorum mentibus requiescit, qui sanctimoniam diligunt. Quid vero subditur, [Et in Ierusalē potestas mea:] ad hoc pertinet, quia quandam potestatem in illorum cordibus tenet, qui visionem intimam pacis totū affectu diligunt. Sequitur:*

Et radicavi in populo honorificato, & in partes dei mei hæreditas illius.

Rom. 2. Populum honorificatum, populum dicit sanctum: quia ut ait Apostolus, gloria, honor & pax in omnem animam hominis operantis bonum. In tali ergo populo radicasse dicuntur, qui non flatu tentationis velut fauilla rapiuntur, sed firmiter in amore dei radicati perseverant, iuxta admonitionem Apostoli, dicentis: *In charitate radicari & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit longitudo, latitudo & sublimitas & profundum. Huius igitur populi partes, dei hæreditas est, qui eius amori nil anteponunt, & in quibus comparatione nihil carum aestimant, de quibus in lege dicitur: Tribui autem Leui non dabis hæreditatem: Ego enim pars & hæreditas illius. Deu. 18. Et de quibus ait Psalmista: Beata gens cuius est dominus deus eius, &c. Et ipse clamans dixit ad Psal. 143 illum: Dominus pars hæreditatis meæ & calcis*

me tu es, &c. Qui ergo tales sunt, ad perseveran-
tiam tendere debent, unde & subditur:

Et in plenitudine sanctorum detentio
mea. ¶ Plenitudo sanctorum, perfectio est ope-
rum. Plenitudinem habent, qui in bonis operibus
consumantur: quam plenitudinem concedere
nobis dignetur, qui est benedictus in secula secu-
lorum, Amen.

IN DIE SANCTO ASSVM-

ptionis de iparē uirginis Mariæ.

Luce. X.

In illo tempore: Intravit Iesus in quoddā
castellum, & mulier quædam Martha nomi-
ne, excepit illum in domum suā. Et reliqua.

Conditor & redemptor humanæ naturæ do-
minus Iesus Christus, non solum ad se veni-
entibus uerbum uitæ annunciat, sed etiā
circuiens ciuitates & castella, ut euangelium re-
fert, cælestè regnū omnibus euagelizabat. Cumq;
iuxta hanc consuetudinem per diuersa discurreret
loca, [in]travit quoddam castellum,] ut præsens
euangeli lectio narrat, ¶ & mulier quædam Mar-
tha nomine, excepit illum in domum suam,] Ex-
cepit autem illum quasi hospitem, quasi peregri-
num, quasi illum qui non haberet ubi caput recli-
naret. Et adhuc excepit illum quasi virum magnū
& prophetam eadem deuotione, qua uidua Sare-
prana quodam Eliam Prophetam suscepserat. Sus-
cepit illum, suscipienda ab illo: seminans & sua